

مقدمه ای بر تفریح در فضای باز

مؤلف:

رانا پلامر

مترجم:

دکتر مینا مستحفظیان

(عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد)

داود نصر اصفهانی

بهزاد پناهی نجف آبادی

۱۳۹۷

سر شناسه

عنوان و نام پدیدآور: مقدمه‌ای بر تفریح در فضای باز / مترجمان مینا مستحفظیان، داود

نصر اصفهانی، بهزاد پناهی نجف آبادی.

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شایک : ۲۳۰۰۰۰، پال ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۶-۶۰-۰ :

نہایت مہرست نویسی: فیفا

یاد است

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه افزوده

شناسه افزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیوپی

شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۴۳۲۸۶

انتشارات آسمان نگار (۰۹۱۳۱۱۶۴۲۲)

نام کتاب: مقدمه ای بر تفریح در فضایی نامتناهی

مترجمان: مینا مستحفضیان - داود نصر اصفهانی - بهراد پناہی - آبادی

طراح جلد: دانیال نصر اصفہانی

قیمت : ۲۳۰۰۰ تومان

نوبت و سال چاپ: اول/۱۳۹۷

تیراڑ: ۱۰۰۰ جلد

شماره استاندارد بین المللی کتاب: ۰-۶۰-۶۵۹۶-۶۰۰-۹۷۸

«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و مخصوص مولفان است»

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۹	مقدمه
۲۷	فصل اول: مفهوم و مطالعه تفریح در فضای باز
۶۳	فصل دوم: چشم اندازی به گذشته
۱۲۷	فصل سوم: محیط طبیعی و تفریح در فضای باز
۱۸۵	فصل چهارم: روان شناسی اجتماعی و تفریح در فضای باز
۲۴۹	فصل پنجم: اقتصاد و تفریح در فضای باز
۳۱۹	فصل ششم: مدیریت تفریح در فضای باز
۳۸۷	فصل هفتم: پارک ها و مراکز حفاظت شده
۴۵۳	فصل هشتم: آموزش و تفسیر در فضای باز
۵۱۹	فصل نهم: تفریح ماجراجویانه
۵۹۵	فصل دهم: مسائل مشکل ساز در زمینه تفریح در فضای باز
۶۵۳	نتیجه گیری
۶۶۱	منابع

مقدمه ای بر تفریح در فضای باز / ۵

پیشگفتار

چنانچه از گروهی از مردم که به شکل تصادفی برگزیده شده‌اند پرسیم که نظرتان درباره اوقات فراغت چیست، پاسخ‌های متفاوتی می‌دهند. عده‌ای ممکن است بر این باور باشند که اوقات فراغت مدت زمانی است که پس از انجام کار یا انجام وظایف و ... تولیت، ها باقی می‌ماند؛ عده دیگر هم ممکن است به فعالیت‌های خاصی نظیر ماساژ، تلویزیون، شرکت در فعالیت‌های ورزشی، صرف غذا در بیرون از منزل و هزاران نوع فعالیت دیگری که ممکن است برای آنان جالب باشند، اشاره کنند.

تنوع این اسب‌ها نشان می‌دهد که اوقات فراغت برای افراد مختلف معانی گوناگونی دارد. ولی آنچه مسلم است اوقات فراغت فقط زمان آزاد شده از بار کار نیست. بلکه فعالیت غیر اجباری است. در فرهنگ عمید نیز درباره اوقات فراغت چنین آمده است: فراغت در فارسی به معنی آسودگی و آسایش و آسودگی از کار و شغل است. فرد در این اوقات می‌خواهد که به اشتغالی پردازد که با کمال میل به آنها علاقه نشان می‌دهد خواه به منظور استراحت خواه برای ایجاد تنوع.

پس از انجام کار در طی ایامی، آدمی نیاز دارد تا آرامی را صرف تفریح کند. تفریح جنبه‌های مختلفی برای افراد می‌تواند داشته باشد. در سلام به تفریحات سالم متعددی اشاره شده است که می‌توانند نقش موثری در روح و روان فرد داشته باشند. پیامبر اکرم (ص) با اشاره به عنوان یک تفریح سالم می‌فرماید: مسافرت کنید تا سلامت یابید. همچنین نقل شده است که حضرت امام علی علیه‌السلام در روزهای جمعه به قصد تفریح به بیرون از شهر مدینه می‌رفتند.

برای آنان که از سیر در پیچیدگی‌های اشکال هنری و ورزشی اوقات فراغت وامانده شده‌اند، این بخش که به تفریحات سالم در خارج از شهر اختصاص یافته، ابعاد وسیع و تنوع آن را ارائه می‌دهد. تفریحات بیرون شهر چندین نوع فعالیت مختلف را در بر می‌گیرد و البته گروه‌های مشابهی را شامل می‌شود که فعالیت‌های گوناگونی برایشان

۶/ مقدمه ای بر تفریح در فضای باز

جاذبیت دارد ولی بیرون شهر فقط نوعی منبع اوقات فراغت به شمار نمی آید. بسیاری از ورزش ها و بیشتر فعالیت های هنری معمولاً در فضاهایی که در درجه اول برای آن فعالیت ها فراهم شده به اجرا در می آید. با این همه، تفریح بیرون شهر فقط دلبستگی به نوعی منبع محدود و گرانبها به شمار می آید. دلبستگی های دیگر شامل علاقه به کشاورزی، صنعت و حفظ منافع است. افزون بر این، سهم عمده ای از این منبع در اختیار مکان خصوصی قرار دارد طوری که برای هرگونه کاربرد عمومی (شامل اوقات فراغت) باید با صاحبان آن وارد مذاکره شد. بسیاری از مشکلات تفریحات بیرون شهر از این به یاری چندگانه ی فشرده از منبعی شکننده سرچشمه می گیرد. برای نمونه استفاده از میرودخانه به کمک قایقرانان و ماهی گیران یا بهره گیری از جاده های کوهستانی اگر شگرتان و موتورسواران را در نظر بگیرید. بنابراین برای درک اوقات فراغت در رابطه با تفریحات بیرون شهر باید مراتب زیر را در نظر گرفت:

۱- افراد مختلف، در شرایط فضایی و زمانی متفاوت، در بیرون شهر دلبستگی های ناهمگونی دارند. این خود باعث پیدایی ارزش ها و انگارش های گوناگونی می شود که دامنه ی آن را دیدگاه های زیبایی شناسی تا علق عملکردی در بر می گیرد.

۲- اصطلاح تفریح بیرون شهر چندین نوع فعالیت اوقات فراغت را در بر می گیرد که افراد مختلفی که در پی کسب لذات اوقات فراغت از رده های و سطوح هستند را جلب می کند.

۳- انگارش های گوناگون بیرون شهر، دلبستگی های متفاوت و فعالیت های ناهمگون در عرصه اوقات فراغت با گروهی از موسسات دولتی، غیرانتفاعی و تجاری مشخص می شود. هر یک از آنها باید با چندگانگی سایر دلبستگی ها در بیرون

مقدمه ای بر تفریح در فضای باز / ۷

شهر به رقابت بپردازد. این ابعاد در هم تنیده راهی برای درک موضوعات کلیدی مرتبط با فعالیت‌های اوقات فراغت در بیرون شهر می‌گشاید.

بنابراین، بدون تردید می‌توان اذعان داشت که آشنایی با تاریخچه و گذشته تفریح، مفهوم تفریح در فضای باز، و موضوعاتی مانند روان‌شناسی اجتماعی و تفریح، مدیریت تفریح در فضای باز، و... می‌تواند به افراد جامعه در نحوه و چگونگی گذراندن اوقات فراغت‌شان کمک شایانی نماید.

مطالعه این کتاب، را به همه مسئولان و مدیران ورزش، و دانشجویان تربیت بدنی توصیه می‌نماییم. همچنین قابل ذکر است که در آماده سازی این کتاب هرچند که تلاش ما به عذران رحمان بر این بوده است که کتابی بدون عیب و نقص را برای همه متقاضیان فراهم کنیم، اما مسلم می‌دانیم که این کتاب نمی‌تواند بدون اشکال باشد و مشتاقانه آماده دریافت نظرات و پیشنهادات تمامی خوانندگان محترم هستیم. در پایان، برخود لازم می‌دانیم از تمامی افرادی که ما را صمیمانه در ترجمه و حل مشکلاتی که با آن مواجه بودیم یاری نمودند بویژه آقای بهزاد پورفرهمند تشکر و قدردانی کنیم و آرزوی توفیق روزافزون برای این عزیزان از درگاه باری تعالی خواهانیم.

مقدمه

اهداف یادگیری

در این فصل

- اهمیت و نقش فضای باز را معرفی خواهیم کرد.
- شرح خواهیم داد که چرا اوقات فراغت در برهه حساسی قرار دارد.
- دلیل گرد آوردن این کتاب را بیان خواهیم کرد.
- چارچوبی چندبُسته را برای تفریح در فضای باز توسعه خواهیم داد.
- ساختار این کتاب را معرفی می کنیم.

مقدمه

موضوع تفریح در فضای باز از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار است. در طول تاریخ تفریح در فضای باز، ارتباط بین انسان و طبیعت را نشان داده و نقش پیوند دهنده بسیاری از فرهنگ‌ها بوده است. با افزایش روزافزون میزان مشارکت، اعتبار و محبوبیت فعالیت‌ها و تفریحات غیر قابل انکار است و هر روز فعالیت‌ها جای‌یابی شکل می‌گیرند. رسانه‌های جمعی آگاهی عمومی را نسبت به این مسئله افزایش می‌دهند و در برخی برنامه‌های تلویزیونی مانند «بازمانده» و «مسابقه شگفت‌انگیز تفریحات در فضای باز» فعالیت‌های صورت گرفته در اوقات فراغت به مردم شناسانده می‌شوند. تفریح در فضای باز به عنوان شکلی از رفتار انسان، فعالیت‌هایی را شامل می‌شود که در وقت آزاد در فضای باز انجام می‌گیرد و در برگیرنده تعاملات انسان با محیط طبیعی است. این فعالیت‌ها دارای فواید مختلفی است. افراد مفهوم شخص را از این تجارب استنباط کرده و حالتی از «وحدت» در آنها ایجاد خواهد شد. به علاوه، ارتباط

بین دوستان و اعضای خانواده تقویت می شود. از آنجا که این فعالیت ها به فرآیند اجتماعی شدن کمک می کنند و افراد درسهایی را که از این فعالیت ها می آموزند در زندگی روزانه خود به کار می گیرند و نقش پذیری آنها در جامعه ارتقا می یابد. این مبحث فواید فراوانی را برای هر اجتماعی به دنبال دارد.

در عین حال تفریح در فضای باز در مرحله حساسی به سر می برد. تمام تفریحاتی که در فضای باز انجام می گیرند بر محیط زیست تاثیر خواهند گذاشت. این امر مسلم که شرکت کنندگان در این فعالیت ها به مکان های تفریحی رفته در حالی که برخی از این مکان ها از استوای بوم شناختی حساس و آسیب پذیر هستند، غالباً این اثرات را تشدید می کنند. هیئت متشکل از چند دولت در زمینه تغییرات اقلیمی (IPCC)^۱ اخیراً چهارمین ارزشیابی خود در زمینه تغییرات اقلیمی را منتشر کرده است. دانشمندان از سرتاسر جهان هم عقیده اند که گرم شدن زمین در حال حاضر امری مشخص است و به احتمال زیاد (بیش از ۹۰٪) ناشی از فعالیت های انسان در ارتباط با محیط زیست و اثرات آن می باشد (IPCC، ۲۰۰۷).^۲ ناپدید شدن، تغییر یا شکل گیری فرصت ها، مفهوم تغییرات محیط زیست در مورد تفریح در فضای باز، پیچیدگی این مسئله را اثبات می کند. احتمال اینکه تفریح در فضای باز با تغییرات محیط زیست باشد امروزه به مسئله قابل بحثی تبدیل شده است (کلی و فو، سینگر، ۲۰۰۰). نگرانی ها در مورد مسائل اخلاقی موجب شده تا توجه قابل ملاحظه ای به اینکه رفتار ما در فضای باز چگونه باید باشد صورت می گیرد. به علاوه سوالات جدی در زمینه اصول اخلاقی مربوط به فعالیت های تفریحی که در فضای باز صورت می گیرند تبدیل ماهی گیری و شکار مطرح می شود. با گسترش تکنولوژی در نواحی اطراف شهرها و از بین رفتن مرزبندی بین طبقات بنیادین (مانند فضای داخل در برابر فضای باز،

مقدمه ای بر تفریح در فضای باز ۱۱/

انسان و ماشین) بنظر می رسد ماهیت و مفهوم تفریحات در فضای باز در معرض خطر می باشد (رایان^۱، ۲۰۰۲).

ارزش تفریحات در فضای باز در آینده منوط به عبور موفقیت آمیز در مورد شرایط معاصر می باشد. پرداختن به این مسائل مستلزم درک میراث غنی ما در تفریح، شناخت مفاهیم اساسی و تمایل به ادامه تحقیقات جدید می باشد. این مسئله ایجاب می کند که ما دیدگاهی متشکل از چند رشته جهت تاکید و نشان دادن ارتباطات، شناخت پیچیدگی ها و کسب کیفیت اتخاذ کنیم و بهتر اینکه کاوش در رابطه با تفریحات در فضای باز منوط به شرکت افراد در فرآیند تغییرات باشد.

دلیل گردآوری این کتاب

هدف از تهیه این کتاب معرفی موضوع تفریح در فضای باز به دانشجویان است. در تلاش جهت نشان دادن گستره اطلاعات در رابطه با این موضوع سعی خواهیم کرد مروری بر آثار ماندگار گذشته داشته باشیم، که زمینه تحقیقات ما را شکل داده اند. در این راستا توجه خود را به اطلاعات مختصری چون مقالات گذشته، تک نوشته های تالیف شده، گزارشات تخصصی و وب سایت^۲ معرفی کردیم. علی رغم دشواری انتقال تجربیات از طریق رسانه های نوشتاری، در این کتاب نمونه های فراوانی از این نوع بکار رفته اند تا شناخت در مورد مسائل نظری و عملی، اثراتش یابد.

در درجه اول مخاطبان اصلی این کتاب دانشجویان هستند. اما این رساله سعی کرده ایم، تا اطلاعاتی را در رابطه با تفریح در فضای باز در اختیار آنان قرار دهیم. بنابراین، بررسی های علمی خود در مورد تحقیقات گذشته را در طول کتاب به مرور ارائه خواهیم کرد. سپس از شواهد حاصل از این بررسی ها جهت تایید مفاهیم محوری، مطرح کردن شیوه ها و ارتقاء سطح شناخت این پدیده بهره خواهیم گرفت. در این خصوص، این کتاب پیش درآمدی بر تحقیقات در آینده می باشد.

۱۲/ مقدمه ای بر تفریح در فضای باز

در این اثر به عنوان کتابی درسی سعی شده تا مطالب موجود تلفیق و سپس به صورت ساختاری چند رشته ای تنظیم شوند. نوآوری های این کتاب عبارتند از: درهم آمیختن اطلاعات و تنظیم آن ها و مهم تر از همه اینکه در گردآوری، روشی بدیع و منطقی جهت پرداختن مسئله تفریح در فضای باز در اوقات فراغت ارائه خواهیم کرد.

دستیاب به اهدافی که در فوق ذکر شد از طرق زیر حاصل می شود:

- معرفی مفاهیم اساسی در بررسی تفریح در فضای باز
- کشف زمینه ای که در آن هم عمل و هم مطالعه شکل گرفته باشد.
- بررسی اثرات حاصل از اصول مختلف که به شناخت پدیده تفریح در فضای باز منجر گردد.
- شرح گستره تحقیقات در مورد مبحث تفریح در فضای باز.
- بررسی جدی مسائل که در علاقه مند به تفریح در فضای باز با آن روبرو می شوند.

رویکردی چند رشته ای در مورد تفریح در فضای باز

مبحث تفریح در فضای باز به عنوان حوزه ای جامع به مرحله تکامل خود رسیده است، از شواهد این امر می توان به افزایش همکارسایان نظری و درک نیاز در بکارگیری رویکردی چند رشته ای اشاره کرد. اگر بخواهیم تحقیقاتی را که شکل از چند رشته انجام دهیم، افراد می بایست با نوع تحقیق چند رشته ای، به شاهد محوری، موضوع تحقیقات و سوالات اصلی مرتبط با این حوزه علمی آشنا شوند. از این رو، این پیش درآمد در مورد تحقیق چند رشته ای، نقطه آغازی مناسب برای خوانندگان است، زیرا گردآورندگان این کتاب مفاهیم محوری و موضوعات تحقیقی مرتبط با تفریح در فضای باز را مورد توجه قرار داده اند.

مقدمه ای بر تفریح در فضای باز / ۱۳

بریور^۱ بیان می کند: منظور از چند رشته ای بودن به طور کلی ترکیب اطلاعات حاصل از رشته های تخصصی مختلف به ویژه جهت روشن تر کردن مسائل واقعی است. در بسیاری از اقدامات صورت گرفته از این نوع، ترکیب رشته ها، باعث شده تا ارزش ها بالا رفته و در نتیجه مجموع آنها موثرتر از هر کدام به تنهایی باشد (۱۹۹۹، ص ۳۲۸).

مفهوم تحقیق چند رشته ای جدای از دیگر تحقیقاتی است که در شکل I-۱ مشاهده می کنید. جانس^۲ تاکید می کند: سیستم علم (آموزش) و نوآوری تنها با ساختار چند رشته ای یا درون رشته ای است که زنده و فعال می باشد، به این صورت که محتوا، ساختارها و دوره مشترک بین رشته های مختلف دائماً به علت هماهنگی با یک هدف مشترک در نسبت تغییر می یابد. در نتیجه، ساختار چند رشته ای و درون رشته ای به مفهومی کلیدی در رویکرد سیستم ها نسبت به علم، آموزش و نوآوری تبدیل شده است (۱۹۷۲، ص ۲۲۴).

با تحقیق چند رشته می توان به فواید زیادی دست یافت. این رویکرد به خصوص متناسب با تفریح در فضای باز است، زیرا مسائل متمرکز است که نمی توان تنها با بررسی یک رشته علمی آنها را حل کرد. جانس (۱۹۷۲) اما این رویکرد را به لحاظ پیچیدگی، سیستم های پویا و عدم اطمینان تصدیق می کند. این ویژگی ها معمولاً در زمینه علوم و تحقیقات مرتبط با محیط زیست است که اغلب تفریح در فضای باز مرتبط با آن است.